

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Turi Ákos ügyvéd (7621 Pécs, Teréz utca 11-13.) által képviselt **felperes neve.** (felperes címe) felperesnek - a dr. Váradi Gábor ügyvéd (7621 Pécs, József utca 19.) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2008. február 15. napján kelt 8.P.21.127/2007/8. számú ítélete ellen a felperes által 9. sorszámon előterjesztett és 11. sorszámon indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 300.000 (háromszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 900.000 (kilencszázezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperes Kft-t a Baranya Megyei Bíróság 2003. november 10-én jegyezte be a cégjegyzékbe. A társaság két tagja B.CS. és az I. rendű alperes, mindketten önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezetők. A felperes megalakulását követően megvásárolta az x-i 00000 helyrajzi számú ingatlant abból a célból, hogy azon többlakásos társasházat építsen, és a lakásokat értékesítse. A 2003. december 3. napján kelt kölcsönszerződés megnevezésű okirat alapján a 154.430 Euró vételárat a tagok, mint kölcsönadók 50-50 %-ban fizették meg az eladó részére, ily módon kölcsönt nyújtva a felperes társaságnak azzal, hogy a kölcsön a társaság részéről

bármely időpontban kamatmentesen visszafizethető, a kölcsönt forintban kell a társaságnak megfizetni, amelynek összege az átutalás napján érvényes MNB Euró középárfolyama alapján kerül kiszámításra. Az okiratot kölcsönadóként B.CS. és az I. rendű alperes, kölcsönvevőként pedig a felperes képviselőjében cégszerűen az I. rendű alperes írta alá. Az átutalások 2003. december 8-án megtörténtek, a nyújtott kölcsön forintban 41.433.569 forint, a cég tartozása B.CS. és az I. rendű alperes felé személyenként 20.716.784,5 forint volt. 2004. március 17. napján B.CS. és az I. rendű alperes, mint kölcsönadók és a felperes, mint kölcsönvevő között egy újabb kölcsönszerződés jött létre, 1.600.000 forint tekintetében. E szerződést a szerződő felek a korábbi kölcsönszerződéshez hasonló módon írták alá. A szerződések jóváhagyásáról a felperes taggyűlése határozatot nem hozott.

A felperes 2004-ben a X Zrt-től deviza alapú kölcsönt vett fel, amelynek fedezete maga a folyósított és óvadéki számlára elhelyezett, zárolt hitelösszeg volt. A hitelszerződés később megszüntetésre került, a felperes ezt a zárolt összeget fizette vissza a pénzügyintézetnek.

A felperes a x-i 00000 helyrajzi számú ingatlanon az építkezést a tervezett időpontban nem tudta megkezdeni, mert az építési engedély csak 2006-ban emelkedett jogerőre. Erre az időpontra azonban a felperes két ügyvezetője között a személyes viszony megromlott. Az I. rendű alperes 2007. augusztus 22. napján a felpereshez címzett levelében tagi hitelét lejárttá tette és felszólította a felperest, hogy részére a tagi hitelből 22.933.000 forintot legkésőbb 2007. augusztus 28-ig fizessen meg. 2007. augusztus 23-án az I. rendű alperes értesítette a felperest arról, hogy a társasággal szemben fennálló követelését a II. rendű alperesre engedményezte. Ugyanezen a napon az I. rendű alperes közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával a felperes képviselőjében a II. rendű alperes felé címzetten a kölcsöntartozás jogcímén fennálló 22.933.000 forintos tartozást elismerte és kötelezettséget vállalt annak 2007. augusztus 28. napjáig történő megfizetésére. 2007. augusztus 24-én a II. rendű alperes felszólítást küldött a felperesnek az engedményezett követelés 2007. augusztus 28-ig történő megfizetésére, majd annak eredménytelenségére tekintettel a közjegyzői okirat alapján a II. rendű alperes végrehajtási eljárást indított.

Az I. rendű alperes engedményező és a II. rendű alperes engedményes egy engedményezési megállapodást is aláírtak, amellyel az I. rendű alperesnek a felperessel szemben 22.933.000 forint összegű követelését 2007. augusztus 30. napjáig fizetendő 22.000.000 forint ellenében a II. rendű alperesre engedményezte. Az okirat 2007. november 28-án kelt.

A felperes elsődleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes és a felperes között tagi kölcsönszerződés érvényesen nem jött létre, mert a felperes képviselőjében is az I. rendű alperes járt el, így a szerződés a Ptk.221.§-ának (3) bekezdésébe ütközik, s ennek folytán az alperesek által megkötött engedményezési szerződés sem jött létre.

Másodlagosan kérte annak megállapítását, hogy a felperes és az I. rendű alperes között tagi kölcsönszerződés nem jött létre, mert az a 2006. évi IV. törvény 141.§-a (2) bekezdésének m) pontjára figyelemmel a Ptk.215.§-ába ütközik.

Harmadlagosan azt kérte megállapítani, hogy az I. rendű alperes által a felperes ügyvezetőjeként közjegyző előtt 2007. augusztus 23. napján tett tartozáselismerő nyilatkozat érvénytelen, mert az I. rendű alperesnek a felperes képviselőjére irányuló eljárása a Ptk.221.§-ának (3) bekezdésébe ütközik.

Negyedlegesen kérte, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy az I. rendű alperes által a felperes képviselőjében közjegyző előtt 2007. augusztus 23. napján tett tartozáselismerő nyilatkozat a jó erkölcsbe ütközik.

Ötödlegesen annak megállapítását kérte, hogy az alperesek között 2007. augusztus 23. napján létrejött engedményezési szerződés színelv volt miatt semmis.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 600.000 forint elsőfokú perkoltséget, valamint az államnak 900.000 forint le nem rótt eljárási illetéket.

Úgy ítélte meg, hogy a felperes részére tagjai által 2003-ban, illetve 2004-ben kölcsön címén rendelkezésre bocsátott pénzüsszegek visszafizetésére nem került sor, ezért a X Zrt-vel kötött bankhitel ügyletet a „tagi kölcsönöktől” jogilag független és a perbeli jogvita keretén kívül esik. A „tagi kölcsönszerződések” megkötésének időpontjában hatályos 1997. évi CXLIV. törvény (Gt.) 150.§-a (1) bekezdésének j) pontja és (3) bekezdése, továbbá a Ptk.221.§-ának (1) bekezdése alapján a szerződések jóváhagyására vonatkozó taggyűlési határozat hiányában megállapította, hogy tagi kölcsönszerződés a társaság tagjai és a felperes között nem jöttek létre. Szerződés hiányában ezért a felperes jogalap nélkül jutott az I. rendű alperes terhére 20.716.784,5, illetőleg további 800.000 forint birtokába, amelynek visszatérítésére a Ptk.361.§-ának (1) bekezdése alapján köteles. Az elsődleges keresetet ennek folytán alaptalannak találta, megállapítva, hogy a kölcsönszerződések nem a Ptk.221.§-ának (3) bekezdésébe ütköző voltak, hanem a fent kifejtett ok miatt nem jöttek létre, az I. rendű alperesnek - jogalap nélküli gazdagodás címén - a felperessel pénzkövetelése állt fenn, amelynek engedményezését a követelés jogcímének téves megjelölése nem tette érvénytelenné.

A másodlagos kereseti kérelmet ugyancsak alaptalannak találta, kifejtve, hogy a kereset tárgyává tett kölcsönszerződések nem a 2006. évi IV. törvény, hanem az 1997. évi CXLIV. törvény 150.§-a (1) bekezdésének j) pontjában foglaltak az irányadók, illetve utalva arra, hogy a Gt.150.§-a (1) bekezdésének j) pontja szerinti jóváhagyás nem azonos a Ptk.215.§-a szerinti jóváhagyással, hiszen az harmadik személy beleegyezésére, illetve jóváhagyására vonatkozik, adott esetben viszont a szerződő félnek tekintendő Kft. taggyűlése nem tekinthető a szerződésen kívül álló harmadik személynek.

A harmadlagos kereseti kérelem alaptalanságát azzal indokolta, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatot az I. rendű alperes a II. rendű alpereshez intézte, így a Ptk.221.§-ának (3) bekezdésében írt szemben álló vagy ellentétesen érdekelt személyek azonossága fogalmilag kizárt.

A negyedlegesen előterjesztett kereseti kérelmet ugyancsak elutasította, kifejtve, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat túlnyomó részben valóban fennálló, esedékes tartozásra vonatkozott, így annak elismerése az általánosan elfogadott erkölcsi normákat, szokásokat nyilvánvalóan nem sérthette.

Az ötödleges kereseti kérelmet azért találta alaptalannak, mert az engedményezési szerződést kötő alperesek a perben egybehangzóan állították, hogy valós szerződési akaratuk az engedményezési szerződés létrehozására irányult, ezzel szemben a felperes a perben nem állított és nem is bizonyított olyan tényeket, amelyek az engedményezés színleltségét támasztották volna alá.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének helyt adó ítélet meghozatalát és az alperesek perköltségben való marasztalását kérte. Másodlagosan eljárási szabálysértésre és megalapozatlanságra hivatkozással felvetette az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének lehetőségét is.

A felperes fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a 2003-2004. évben átadott pénzeszegek visszafizetése a felperes részéről a tagok felé nem történt meg, és tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a bankhitelügylet a tagi kölcsöntől jogilag független volt. Előadta, hogy a bankhitel felvételével egyidejűleg a társaság a tagi kölcsönöket a tagok részére visszafizette, és B.CS. tag, mint magánszemély az ilyen módon megszerzett összeget adta át kölcsön címén az I. rendű alperes részére, aki mint magánszemély helyezte azt el az óvadéki számlán a hitelösszeg fedezeteként. Utalt arra, hogy B.CS. 2006. decemberében kezdeményezte a bankhitel megszüntetését, amelynek visszafizetése fele részben 2006. december 12. napján megtörtént, és amely szerződés a felperes felmondása és a fennmaradó összeg visszafizetése folytán 2007. augusztus 22. napján szűnt meg. A 2006. december 12-i és 2007. augusztus 22-i teljesítésekkel a társaság tagjai ismételtén pénzeszközt biztosítottak a felperes részére, így az elsőfokú bíróságnak nem a 2003-2004. évi kölcsönszerződéseket, hanem a 2006-2007. évi eseményeket kellett volna vizsgálnia a kereset elbírálása körében. Előadta, hogy a 2006. december 12-i és 2007. augusztus 22-i befizetésekre vonatkozóan a társaság tagjai és a felperes között írásbeli szerződés nem jött létre, annak jóváhagyására a felperes taggyűlése részéről nem került sor, ennek hiányában nem tisztázott, hogy a társaság tagjai e pénzeszközt milyen feltételekkel nyújtották a felperes részére, és az sem, hogy azt mikor követelhetnék volna vissza. Kifejtette azt az álláspontját, hogy a társaság tagjainak magatartásából az következik, hogy az átadott pénzeszközt a társaságnak a társasházi projekt megvalósítását követően, vagy a taggyűlés által meghatározott időpontban, a pénzeszköznek a társaságnál történő tényleges rendelkezésre állásával egyidejűleg kellett volna a tagok részére visszafizetnie, nem pedig öt napos fizetési határidővel vagy a tulajdonát képező ingatlanra vezetett végrehajtás útján.

Mindezekre tekintettel állította, hogy az I. rendű alperes az általa nyújtott pénzeszköz teljesítése során a Ptk.221.§-ának (3) bekezdésébe ütközően járt el, emiatt kölcsönszerződés nem jött létre, ez a tény azonban önmagában az I. rendű

alperes részére pénzkövetelést nem keletkeztet. Ebből következően az I. rendű alperes a létre nem jött követelését a II. rendű alperesre sem engedményezhette, így az alperesek között létrejött engedményezési szerződés érvénytelen.

A másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban előadta, hogy az elsőfokú bíróságnak helyes tényállás megállapítása esetén a 2006-2007. évi időszakot kellett volna vizsgálnia, amelyre már a 2006. évi IV. törvény előírásai az irányadók. Álláspontja szerint a kölcsönszerződések jóváhagyása körében a Ptk.215.§-ának rendelkezése is alkalmazható. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a Pp.215.§-ában írtakkal szemben a kereseti kérelmen és ellenkérelmen túlterjeszkedett, amikor alperesi hivatkozás hiányában megállapította, hogy az I. rendű alperesnek a Ptk.361.§-a alapján állt fenn követelése a felperessel szemben.

A harmadlagos kereseti kérelemmel összefüggésben kifejtette, hogy a tartozás elismerés tárgya az I. rendű alperes által a felperestől követelt pénzösszeg volt, a tartozáselismerő nyilatkozatot az I. rendű alperes, mint a felperes képviselője tette meg saját, felperestől igényelt pénzkövetelésére vonatkozóan, így a Ptk.221.§-ának (3) bekezdése alkalmazható.

A negyedleges kereseti kérelem körében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget a tartozáselismerő nyilatkozat megtételét megelőzően és azt követően tanúsított alperesi magatartásoknak, amelyek vizsgálata a tartozáselismerő nyilatkozat jó erkölcsbe ütköző voltát támasztotta volna alá. E körben utalt arra, hogy az I. rendű alperes a felperes taggyűlésének értesítése nélkül, 2007. júliusában a felperes tulajdonában álló perbeli ingatlanra vonatkozó ingatlanforgalmi szakértői véleményt készíttetett, amelyet a végrehajtási eljárás felgyorsítása érdekében a II. rendű alperes által a felperessel szemben indított végrehajtási eljárásban a becsérték megállapításának alapjául fogadtak el. A felperes bankszámla egyenlegére hivatkozással utalt arra is, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban vállalt öt napos visszafizetési határidő rosszhiszemű, és az I. rendű alperes 2007. évben tanúsított magatartása a felperesi társaság céljaival teljes mértékben ellentétes volt. Az I. rendű alperes magatartása nemcsak a felperes másik tagjának üzleti érdekeit, hanem a felperes gazdasági érdekeit és céljait is sértette, ez pedig az egyéni érdeksérelmen túlmutat, az általánosan elfogadott erkölcsi normákba ütközik.

Végül sérelmezte az ötödleges kereseti kérelem elutasítását, hivatkozva arra, hogy az alperesek által csatolt engedményezési szerződés keltezése 2007. november 28. napja, holott a benne foglalt teljesítési határidő 2007. augusztus 30. volt. Kifejtette, hogy a szerződés tartalma és megfogalmazása cáfolja azt, hogy az okirat már 2007. augusztus 23-án létezhetett volna. Sérelmezte, hogy a felperes előtt az alperesek nem igazolták, hogy az engedményezési szerződésben foglalt ellenérték megfizetésére ténylegesen sor került-e.

Fenntartotta az elsőfokú bíróság által elutasított bizonyítási indítványait a II. rendű alperes személyes meghallgatására, az APEH Dél-dunántúli Regionális Igazgatóságának megkeresésére az I. rendű alperes által a felperes részére 2007. évben nyújtott tagi hitelekéről szóló szerződések megküldése iránt.

Az I-II. rendű alperesek az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául.

Egyetértett a helyesen megállapított tényállás alapján a másodfokú bíróság is azzal az elsőfokú ítéleti megállapítással, hogy a felperesi társaság tagjai által a felperes részére 2003-ban, illetőleg 2004-ben rendelkezésre bocsátott pénzüsszegek visszafizetése nem történt meg, így a perbeli jogvita elbírálása szempontjából a felperes által a X Zrt-től felvett hitel és annak visszafizetése a jogvita keretén kívül esik.

A felperes fellebbezésével összefüggésben mégis rámutat arra a másodfokú bíróság, hogy amennyiben helytálló lenne ebben a körben a felperes érvelése - és a X Zrt-től felvett hitellel a 2003-2004. évi kölcsön visszafizetése megtörtént volna, majd a tagok a bankhitelszerződés megszüntetését követően 2006-2007. évben újabb kölcsönöket folyósítottak volna a felperes részére - ez a felperes elsődleges kereseti kérelmének megalapozottságát akkor sem eredményezné. A X Zrt-től felvett hitel visszafizetésére ugyanis 2006. december 12., illetve 2007. augusztus 22. napján került sor, ebben az időpontban tehát a felperesi társaság tagjai, B.CS. és az I. rendű alperes új „kölcsönt” folyósítottak volna a felperes részére. Az I. rendű alperesnek így 2007. augusztus 22-én ismételten követelése állt volna fenn a felperessel szemben, amelynek 2007. augusztus 22-én kelt lejárttá tételével az I. rendű alperes követelése esedékessé vált.

E követelésre vonatkozóan a felperes által sem vitatottan nem született taggyűlési jóváhagyó határozat. Amennyiben ebben az időpontban lettek volna kölcsönszerződések a társaság tagjai és a felperes között, úgy ezekre valóban a 2006. július 1-től hatályos 2006. évi IV. törvény 141.§-a (2) bekezdésének m) pontja lenne irányadó, amelynek rendelkezése azonban szó szerint megegyezik a korábban hatályban volt 1997. évi CXCVI. törvény 150.§-a (1) bekezdésének j) pontjában foglaltakkal. Miután ilyen taggyűlési jóváhagyás ebben az időpontban sem volt, így tagi kölcsönszerződés a felek között ekkor sem jöhetett létre, egyéb szerződéses jogcím hiányában tehát a felperes az I. rendű alperes rovására jogalap nélkül gazdagodott volna.

Alaptalanul sérelmezte a felperes fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértve a kereseti kérelmen túlterjeszkedve állapította meg, hogy jogalap nélküli gazdagodás címén állt fenn az I. rendű alperes követelése a felperessel szemben. Az irányadó bírói gyakorlat szerint a bíróságot a felperes keresetében megjelölt jogcím nem köti, a követelés keresetben megjelölttől eltérő jogi minősítése nem jelenti azt, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedett volna, tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes ezen a jogcímen a felperessel szemben a perben igényt nem érvényesített és arról az elsőfokú bíróság nem is rendelkezett.

Minden alapot nélkülöz a felperesnek a fellebbezésben kifejtett álláspontja, hogy a társaság tagjainak magatartásából az következik, hogy az átadott pénzeszközt a társaságnak a társasházi projekt megvalósítását követően, vagy a társaság taggyűlése által meghatározott időpontban a pénzeszköznek a társaságnál történő tényleges rendelkezésre állásával egyidejűleg kellett volna a tagok részére visszafizetnie.

Az elsőfokú eljárásban becsatolt 2003. és 2004. évi „kölcsönszerződések” rögzítették azt a szerződési akaratot, hogy a kölcsönök a társaság részéről bármely időpontban kamatmentesen visszafizethetők. Ezzel ellentétes megállapodásra a felperes a perben nem hivatkozott, így nem is bizonyított. Az I. rendű alperes az általa folyósított pénzeszköz visszafizetésére a felperest felszólította, ezáltal a követelését esedékessé tette, így a ténylegesen fennálló és esedékes követelésének engedményezése az elsőfokú ítéletben kifejtett helyes indokok alapján jogszerűen történt.

Egyebekben a másodfokú bíróság a másod-harmad-negyed- és ötödleges kereseti kérelmek elsőfokú ítéletben foglalt jogi indokaival maradéktalanul egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése és Pp.254.§-ának (3) bekezdése alapján helyes indokai alapján helybenhagyta.

Az alaptalanul fellebbező felperes perköltséget nem igényelhet és a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján viselni tartozik az alperesek másodfokú eljárásban felmerült költségét, amely az őket képviselő ügyvéd munkadíjából áll, és amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg.

Ugyancsak a sikertelen fellebbezés következményeként köteles viselni a felperes az illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése és a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján.

P é c s , 2008. május 15.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteriné Dr. Bán Erzsébet s.k. bíró